

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (Socialist Republic of Vietnam)



1. ข้อมูลทั่วไป

การเมือง: เวียดนามมีรูปแบบการปกครองแบบระบบรัฐคอมมิวนิสต์ (Communist State) ใช้ระบบพรรคการเมืองเดียวคือ พรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม ภายหลังจากการประกาศเอกราชเมื่อปี 2488 รัฐบาลเวียดนามได้ประกาศใช้นโยบาย Doi Moi เมื่อปี 2529 เพื่อปฏิรูปโครงสร้างเชิงสถาบันและโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศให้สอดคล้องกับบริบทของระบบเศรษฐกิจแบบเสรีมากขึ้น ซึ่งได้ทำให้เกิดรากฐานทางเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งในปัจจุบัน อาทิ การดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) การเป็นฐานการผลิต รวมถึงการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภูมิภาค นอกจากนี้ ตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา รัฐบาลเวียดนามยังใช้บทบาทการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมภายในประเทศหลากหลายสาขาเพื่อสะท้อนถึงความสามารถในการปรับตัวของพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามให้ประชาคมโลกได้รับรู้อีกด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ: เวียดนามและไทยได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตเมื่อปี 2519 และไทยมีส่วนช่วยให้เวียดนามสามารถเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ในปี 2538 นับจากนั้นเป็นต้นมา ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและเวียดนามได้ถูกจัดให้อยู่ในระดับดีมากและได้ยกระดับความสัมพันธ์ขึ้นเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ (Strategic Partnership) เมื่อปี 2556 โดยปัจจุบันเวียดนามได้ยึดถือหลักการแห่งเอกราช การพึ่งพาตนเอง การสร้างความร่วมมือ และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นพื้นฐานของการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่มีลักษณะเปิดกว้างสำหรับความร่วมมือแบบพหุภาคี โดยประกาศตนเป็นหุ้นส่วนกับทุกประเทศในประชาคมโลก และเข้าร่วมเป็นสมาชิกในองค์การระหว่างประเทศแล้วกว่า 63 แห่ง

อย่างไรก็ดี แม้ว่าเวียดนามจะได้รับผลกระทบจากกรณีข้อพิพาทในทะเลจีนใต้แต่ยังคงมีการดำเนินนโยบายที่เน้นการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับจีนโดยไม่พึ่งพามหาอำนาจใด เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของตนเองจากการถูกรุกรานโดยมหาอำนาจหนึ่ง ซึ่งถือเป็นนโยบายการวางตัวเป็นกลาง ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งเป็น

เพราะเวียดนามต้องการรักษาไว้ซึ่งความเป็นพันธมิตรกับจีนและสหรัฐอเมริกา จากพื้นฐานของนโยบายดังกล่าวได้ทำให้เวียดนามกลายเป็นผู้เล่นที่มีอิทธิพลมากขึ้นในระดับภูมิภาค

เศรษฐกิจ: รัฐบาลเวียดนามใช้ระบบเศรษฐกิจตลาดแบบสังคมนิยม (socialist market economy) เป็นตัวแบบการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมาตั้งแต่ปี 2529 โดยรัฐวิสาหกิจเป็นผู้ถือครองสัดส่วนการดำเนินงานกิจกรรมทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ในระบบเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนี้ ระบบเศรษฐกิจดังกล่าวยังเอื้อประโยชน์ต่อการบริหารภาครัฐที่มีลักษณะรวมศูนย์ (Centralization) ภายใต้กลไกการบริหารของพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนามอีกด้วย ซึ่งทำให้รัฐบาลเวียดนามสามารถบริหารประเทศให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพรรคฯ และนโยบายระยะยาวของประเทศได้อย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลรัฐบาลเวียดนาม (ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2569)

เลขาธิการพรรค	พลเอกอาวไลโต เลิม (ตั้งแต่ 22 พ.ค. 67) (H.E. Mr. Tô Lâm)
ประธานาธิบดี	พลเอกเลือง เกือง (ตั้งแต่ 21 ต.ค. 67) (H.E. Mr. Luong Cuong)
นายกรัฐมนตรี	นายฟาม มิง ชิ่ง (ตั้งแต่ 15 เม.ย. 64) (H.E. Mr. Phạm Minh Chính)
เอกอัครราชทูตเวียดนามประจำประเทศไทย	นายฟาม เหวียด หุ่ง (ตั้งแต่ 30 เม.ย. 67) (H.E. Mr. Pham Viet Hung)

2. ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ (Economic Indicators)

ลำดับที่	ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ	ปี			
		2567	2568 (e)	2569 (e)	2570 (e)
1	ประชากร ¹ (ล้านคน)	101.3	102.16	102.94	103.75
2	อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ¹ (ร้อยละต่อปี)	7.1	6.5	5.6	5.8
3	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ¹ (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)	459.5	484.7	511.1	545.21
4	รายได้เฉลี่ยต่อหัว (GDP per capita) ¹ (พันเหรียญสหรัฐฯ)	4.536	4.805	5.041	5.334
5	อัตราเงินเฟ้อ ¹ (ร้อยละ)	3.6	3.0	2.5	2.8
6	อัตราการว่างงาน ¹ (ร้อยละต่อปี)	2.200	2.030	1.998	1.965
7	หนี้รัฐบาลต่อ GDP ¹ (ร้อยละ)	32.86	33.57	34.86	35.59
8	เงินลงทุนจากต่างประเทศสุทธิ ¹ (ร้อยละต่อ GDP)	4.4	4.2	4.1	-
9	ดุลบัญชีเดินสะพัด ¹ (ร้อยละต่อ GDP)	6.6	4.0	2.4	1.7
10	ดุลการให้กู้ยืมสุทธิ/การกู้ยืมสุทธิ (ร้อยละ/ GDP) ¹	-1.5	-3.4	-3.2	-3.0
11	เงินทุนสำรองสุทธิ ¹ (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ)	83.1	79.3	79.2	84.4

¹ World Economic Outlook, IMF

3. นโยบายของรัฐบาลเวียดนาม

การประชุมสมัชชาใหญ่พรรคคอมมิวนิสต์ ครั้งที่ 14 (14th National Congress of The Communist Party of Viet Nam) ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 19-25 มกราคม 2569 ณ กรุงฮานอย การประชุมครั้งนี้ถือเป็น “จุดเปลี่ยนเชิงยุทธศาสตร์” บนเส้นทางสู่ความทันสมัยที่เวียดนามวางแผนไว้อย่างรอบคอบและยาวนาน โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. วิสัยทัศน์ "ยุคใหม่แห่งการผงาด" (Era of Resurgence) และเป้าหมาย 2045 (ปี 2588)

การประชุมครั้งนี้เป็นการวางหมุดหมายทางประวัติศาสตร์ที่เวียดนามเรียกว่าการก้าวเข้าสู่ "ยุคใหม่" โดยตั้งเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ 2 ระยะ คือ (1) เป็นประเทศกำลังพัฒนาที่มีอุตสาหกรรมทันสมัยและรายได้ปานกลางระดับสูงภายในปี 2573 และ (2) ก้าวสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้วที่มีรายได้สูงภายในปี 2588 เพื่อเฉลิมฉลองครบรอบ 100 ปีการก่อตั้งสาธารณรัฐฯ โดยมีเป้าหมายระยะสั้นที่ทำทนายมากคือการผลักดัน GDP ให้เติบโตเฉลี่ยที่ร้อยละ 10 ต่อปี ในช่วงปี 2569–2573 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยเดิมที่ประมาณร้อยละ 6-7

2. การปรับเปลี่ยนโมเดลเศรษฐกิจสู่นวัตกรรมและดิจิทัล

พรรคฯ ได้ประกาศปรับเปลี่ยนโมเดลการเติบโตจากการพึ่งพาแรงงานราคาถูกและทรัพยากรธรรมชาติ ไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วย "วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม" อย่างเต็มตัว โดยให้ความสำคัญสูงสุดกับการเปลี่ยน

ผ่านสู่ดิจิทัล (Digital Transformation) ในทุกภาคส่วน รวมถึงการส่งเสริมเศรษฐกิจสีเขียว (Green Growth) เพื่อให้สอดคล้องกับพันธสัญญาด้านภูมิอากาศระดับโลก นอกจากนี้ยังมีการระบุถึงการสร้างความก้าวหน้าในอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ เช่น เซมิคอนดักเตอร์, พลังงานหมุนเวียน และเศรษฐกิจหมุนเวียน เพื่อดึงดูดการลงทุนคุณภาพสูง (High-quality FDI)

3. การปฏิรูประบบสถาบันและโครงสร้างพื้นฐาน

ที่ประชุมได้เน้นย้ำเรื่อง "การทำลายคอขวด" (Breaking Bottlenecks) โดยเฉพาะด้านกฎหมายและระเบียบราชการที่ซ้ำซ้อน มีการเสนอแนวคิดการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นมากขึ้น (Decentralization) เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการพื้นที่ ในส่วนของโครงสร้างพื้นฐานเวียดนามจะเร่งลงทุนในโครงการระดับเมกะโปรเจกต์ เช่น รถไฟความเร็วสูงเหนือ-ใต้, ท่าเรือน้ำลึก และโครงข่ายพลังงานอัจฉริยะ เพื่อเชื่อมโยงโลจิสติกส์ในระดับภูมิภาคและระดับโลก ซึ่งจะเป็พื้นฐานสำคัญในการลดต้นทุนทางธุรกิจ

4. การกวาดล้างคอร์รัปชันและการยกระดับธรรมาภิบาล

ประเด็นการเมืองภายในที่สำคัญคือการสานต่อแคมเปญ "เตาหลอมร้อน" (Blazing Furnace) เพื่อปราบปรามการทุจริตอย่างเข้มงวด แต่ในการประชุมครั้งนี้มีการเพิ่มมิติของการ "กล้าคิด กล้าทำ" โดยพยายามสร้างกลไกปกป้องข้าราชการที่ทำงานอย่างสุจริตและสร้างสรรค์ เพื่อลดปัญหาเกี่ยวว้างในระบบราชการที่ส่งผลกระทบต่อ การเบิกจ่ายงบประมาณรัฐ

ในช่วงที่ผ่านมา นอกจากนี้ยังเน้นการสร้างทีมผู้นำรุ่นใหม่ที่มีความรู้ความสามารถและมีวิสัยทัศน์ในระดับสากล¹

4. สถานะล่าสุดทางเศรษฐกิจของเวียดนาม

ธนาคารโลก (World Bank) ได้จัดทำรายงาน Viet Nam Macro Monitoring (February 2026)ⁱⁱ เพื่อสรุปภาวะเศรษฐกิจมหภาคของเวียดนาม (กุมภาพันธ์ 2569) โดยกล่าวว่า เวียดนามเริ่มต้นปี 2569 ด้วยแรงส่งที่แข็งแกร่งหลังจากการประชุมสมัชชาใหญ่พรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม ครั้งที่ 14 ซึ่งมีการตั้งเป้าหมายการเติบโตของ GDP เฉลี่ยอย่างน้อยร้อยละ 10 ต่อปี จนถึงปี 2573 โดยเน้นการขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ดิจิทัล และโครงสร้างพื้นฐาน ในเดือนมกราคม 2569 ภาคการผลิตและการส่งออกพุ่งสูงขึ้นอย่างมาก (เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.5 และ 29.7 ตามลำดับ) สอดคล้องกับดัชนี PMI ภาคการผลิตที่ระดับ 52.5 อย่างไรก็ตาม การเติบโตนี้ยังไม่กระจายตัวไปสู่ภาคการบริโภคในครัวเรือนมากนัก เนื่องจากยอดค้าปลีกยังคงขยายตัวอย่างระมัดระวัง เพราะค่าครองชีพที่สูงขึ้น โดยเฉพาะค่าที่พักอาศัยและบริการพื้นฐานที่ทำให้เงินเพื่อพื้นฐานยังคงอยู่ในระดับสูง

ในด้านการเงินและการคลัง รัฐบาลเริ่มต้นปีด้วยการเกินดุลงบประมาณอย่างมากในเดือนมกราคม 2569 (รายได้ 370.7 ล้านล้านด่ง เทียบกับรายจ่าย 163.0 ล้านล้านด่ง) แต่ภาคธนาคารยังคงเผชิญภาวะ สภาพคล่องตึงตัว ทำให้อัตราดอกเบี้ยระหว่างธนาคารพุ่งสูงขึ้น ส่งผลให้ธนาคารกลางเวียดนาม (SBV) ปรับลดเป้าหมาย การเติบโตของสินเชื่อปี 2569 ลงมาอยู่ที่ร้อยละ 15 เพื่อรักษาเสถียรภาพและดึงเม็ดเงินเข้าสู่ภาคการผลิตจริง อย่างไรก็ตาม ความเชื่อมั่นในตลาดทุนยังคงแข็งแกร่งจากการที่เวียดนามเตรียมเข้าสู่การคำนวณดัชนี Emerging Market ของ FTSE Russell ในเดือนกันยายน 2569 นี้ ซึ่งคาดว่าจะดึงดูดเม็ดเงินลงทุนมหาศาลจากต่างชาติ

สำหรับสถานการณ์การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ของเวียดนามในเดือนมกราคม 2569 แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มเชิงบวกในด้านเงินลงทุนที่เบิกจ่ายจริง (Disbursed FDI) ซึ่งมีมูลค่าสูงถึง 1.68 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.26 เมื่อเทียบกับปีก่อน) สะท้อนให้เห็นว่านักลงทุนต่างชาติเดินทางขยายการค้าการลงทุนจริงอย่างต่อเนื่องและมีความเชื่อมั่นต่อสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ แม้ว่า ยอดเงินลงทุนจดทะเบียนรวมจะลดลงร้อยละ 40.58 มาอยู่ที่ 2.57 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่กระทรวงการคลังชี้แจงว่าเกิดจากฐานที่สูงผิดปกติในปีที่แล้ว

อย่างไรก็ตาม จำนวนโครงการจดทะเบียนใหม่และเงินทุนใหม่ยังคงเติบโตขึ้นอย่างน่าพอใจที่ร้อยละ 23.76 และ 15.71 ตามลำดับ

อุตสาหกรรมการผลิตและแปรรูป ยังคงเป็นกลุ่มที่ดึงดูดเงินทุนได้มากที่สุด ตามมาด้วยอสังหาริมทรัพย์และเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ในด้านแหล่งที่มา นักลงทุนจาก เอเชียแปซิฟิกยังคงครองตลาด โดยสิงคโปร์ เกาหลีใต้ จีน และญี่ปุ่น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 86 ของเงินทุนจดทะเบียนทั้งหมด ในขณะที่การลงทุนจากสหรัฐฯ และเนเธอร์แลนด์ช่วยสะท้อนถึงการกระจายตัวของแหล่งทุนที่หลากหลายขึ้น สรุปได้ว่าเวียดนามยังคงรักษาตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ในห่วงโซ่อุปทานโลกได้อย่างแข็งแกร่ง โดยเปลี่ยนจากเพียง "ตัวเลขการจดทะเบียน" มาเป็นการ "ลงมือดำเนินงานจริง" ในสัดส่วนที่สูงขึ้นⁱⁱⁱ

สำหรับสถานการณ์ด้านการบริหารจัดการหนี้สาธารณะ เวียดนามกำลังร่วมมือกับธนาคารโลกและ IMF เพื่อปฏิรูประบบบริหารจัดการหนี้สาธารณะให้มีความทันสมัยและยืดหยุ่นมากขึ้น เพื่อรองรับเป้าหมายการเติบโตของ GDP ที่สูงถึงร้อยละ 10 ต่อปีในช่วงปี 2569–2573 ซึ่งจำเป็นต้องมีการระดมทุนมหาศาลเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอให้มีการบูรณาการการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนเข้ากับแผนการกู้เงิน ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานบริหารหนี้ให้เป็นเอกภาพ และใช้เครื่องมือทางการเงินใหม่ๆ เช่น ตัวเงินคลัง ในขณะที่กระทรวงการคลังเวียดนามเร่งปรับปรุงกฎหมายหนี้สาธารณะเพื่อสร้างสมดุลระหว่างการควบคุมที่รัดกุมกับความคล่องตัวในการระดมทรัพยากร ควบคู่ไปกับการเสริมสร้างศักยภาพการจัดการหนี้ในระดับท้องถิ่นเพื่อรักษาเสถียรภาพและความยั่งยืนทางการเงินของประเทศในระยะยาว^{iv}

นอกจากนี้ รัฐบาลเวียดนามอนุมัติแผนการกู้เงินสูงสุดเกือบ 3.7 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 970 ล้านล้านด่ง) และจัดสรรงบประมาณชำระหนี้คืนจำนวน 2.03 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 535 ล้านล้านด่ง) ในปี 2569 โดยเงินกู้ส่วนใหญ่จะถูกนำไปใช้เพื่อสร้างสมดุลงบประมาณกลางและสนับสนุนการลงทุนเพื่อการพัฒนา แหล่งเงินทุนหลักจะมาจากพันธบัตรรัฐบาล เงินกู้ ODA และเงินกู้ต่างประเทศเงื่อนไขผ่อนปรน ทั้งนี้ กระทรวงการคลังได้รับมอบหมายให้บริหารจัดการการออกพันธบัตรอย่างยืดหยุ่นเพื่อลดต้นทุนทางการเงิน และ

ควบคุมระดับหนี้สาธารณะรวมถึงหนี้ต่างประเทศให้อยู่ภายใต้
กรอบความยั่งยืนทางการคลัง^v

สำนักนโยบายและแผน

มีนาคม 2569

ⁱ ThaiPublica. 2026. "สรุปทิศทางเวียดนามหลังการประชุมสมัชชาใหญ่พรรคคอมมิวนิสต์ สมัยที่ 14." ThaiPublica, 25 มกราคม 2026.

<https://thaipublica.org/2026/01/vietnams-14th-national-party-congress/>

ⁱⁱ World Bank. 2026. Viet Nam Macro Monitoring, February 2026. Washington, DC: World Bank.

<https://openknowledge.worldbank.org/entities/publication/065484ad-4bb8-40b1-8f39-82376dfa7d2b>

ⁱⁱⁱ deVere Vietnam. 2026. "Vietnam Kicks Off 2026 with Strong FDI Growth." deVere Vietnam News, March 18, 2026. <https://devere-vietnam.vn/news/Vietnam-kicks-off-2026-with-strong-FDI-growth>

^{iv} Nguyen Huong. 2026. "Vietnam Strengthens Public Debt Management with World Bank and IMF." Thời báo Tài chính Việt Nam, January 30, 2026.

<https://thoibaotaichinhvietnam.vn/vietnam-strengthens-public-debt-management-with-world-bank-and-imf-191584.html>

^v Vietnam+. 2026. "Gov't plans to borrow 37 billion USD, repay debts of 20 billion USD in 2026." VietnamPlus, March 1, 2026. <https://en.vietnamplus.vn/govt-plans-to-borrow-37-billion-usd-repay-debts-of-20-billion-usd-in-2026-post338484.vnp>